

Sbírka zákonů a nařízení státu československého.

Částka II.

Vydána dne 30. dubna 1920.

Obsah: (Čís. 260.—268.) 260. Zákon o úpravě uhelného hospodářství. — 261. Nařízení, jímž se provádí zákon ze dne 9. dubna 1920, č. 260 Sb. z. a n., o úpravě uhelného hospodářství, v části II. a III. o uhelné dávce (§§ 32—52.) — 262. Zákon o dani z masa. — 263. Nařízení, jímž se provádí zákon ze dne 14. dubna 1920, č. 262 Sb. z. a n., o dani z masa. — 264. Zákon o potravní dani na čáře. — 265. Nařízení, jímž se provádí zákon ze dne 14. dubna 1920, č. 264 Sb. z. a n., o potravní dani na čáře. — 266. Zákon o názvech měst, obcí, osad a ulic, jakož i označování obcí místními tabulkami a číslování domů. — 267. Zákon o odstranění nevhodných názvů. — 268. Zákon o dočasném zastavení působnosti porot.

Čís. 260.

Zákon ze dne 9. dubna 1920 o úpravě uhelného hospodářství.

Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

Část I.

Úprava uhelného hospodářství.

§ 1.

Úprava hospodaření uhlím, v území republiky Československé vytěženým nebo tam dovezeným, náleží ministerstvu veřejných prací v dohodě se zúčastněnými ministerstvy.

§ 2.

Uhlím se rozumí ve smyslu zákona veškeré druhy uhlí kamenného, hnědého a veškeré druhy paliva z nich vyrobeného (koks, kaumacit, brikety, bulety a i.).

§ 3.

Veškeré v území republiky Československé těžené uhlí a zásoby jeho u výroben, dále uhlí z ciziny dovážené jest pod závěrou. Závěra má ten účinek, že s tímto uhlím není dovoleno nakládati bez poukazu orgánů, kterým náleží úprava hospodaření uhlím.

Ze závěry jsou vyňaty zásoby uhlí u spotřebitelů, získané na základě řádného přidělu, pak uhlí, které potřebuje důlní podnik pro vlastní účely k dobývání, třídění a nakládání uvnitř důlního podniku, a uhlí, které se poskytuje zřízením a osazenstvu dolů jako deputát pro jejich vlastní domácí potřebu k topení.

§ 4.

Závěra zaniká dodávkou uhlí spotřebiteli, nemůž bylo řádně přiděleno.

§ 5.

Ministr veřejných prací stanoví v dohodě s ministrem financí a s ministrem průmyslu, obchodu a živností, vyslechnuv uhelnou radu, nejvyšší prodejní ceny uhlí loko závod, které se veřejně vyhlásí v úředních novinách, vyhláškami při uhelných výborech a na závodech.

§ 6.

Ministr veřejných prací může v dohodě s ministry vnitř, financí, průmyslu, obchodu a živností naříditi obcím, aby stanovily ceny uhlí v drobném prodeji, vyslechnuvše obchodníky uhlím, při čemž musí se řídit cenami, stanovenými podle § 5.

§ 7.

Ministerstvo veřejných prací upravuje v dohodě se zúčastněnými ministerstvy hospodářství uhelné buď přímo nebo pomocí podřízených a poradních orgánů.

Orgány takovými jsou: uhelná rada, uhelné inspektoráty a uhelné výbory.

§ 8.

Uhelná rada čítá:

- 8 zástupců hornických podnikatelů,
- 6 zástupců hornických dělníků,
- 2 zástupce hornických zřízenců,
- 3 zástupce obchodníků uhlím,
- 4 zástupce průmyslových podniků,
- 2 zástupce průmyslových dělníků,
- 2 zástupce zemědělství,
- 1 zástupce živnostnictva,
- 2 zástupce drah,

2 zástupce spotřebitelů otopného uhlí, a po 1 odborníku hornického provozu uhelného, chemického probádání uhlí a používání uhlí.

Ministerstvo průmyslu, obchodu a živnosti a ministerstvo financí vysílají stále přisedící do uhelné rady.

§ 9.

Členy uhelné rady kromě zástupců drah a ministerstev, jež určí dotyční ministři, jmenuje ministr veřejných prací, vyžádav si předem návrhy revírních rad, příslušných korporací, odborových organizací a svazů, v dohodě se zúčastněnými ministry.

Při jmenování členů uhelné rady jest dbáti toho, aby byly zastoupeny podle možnosti všechny části říše.

Za každého člena ustanoví se náhradník, jenž jej zastupuje, zašle-li ho něco. Doplnění uhelné rady děje se podle stejných pravidel.

§ 10.

Uhelná rada sídlí v Praze.

Funkční doba členů trvá tři roky.

Výlohy uhelné rady nese ministerstvo veřejných prací, které k účelu tomu stanoví příslušnou přírážku k prodejní ceně uhlí.

§ 11.

Z plného sboru uhelné rady zřídí se v prvé řadě tyto znalecké odbory:

- a) technicko-hospodářský pro uhelný provoz,
- b) technicko-hospodářský pro výzkum a upotřebení paliv,
- c) sociální.

§ 12.

Složení předsednictva uhelné rady, způsob a doba jejího jednání, složení a působnost jejích odborů (znaleckých sborů), způsob a výše náhrady výloh neb odměn členův a jinaké organizační otázky upraví se nařízením.

§ 13.

Uhelná rada jest poradním a kontrolním sborem pro úpravu hospodaření uhlím. Státní a jiné veřejné úřady jsou povinny podporovati uhelnou radu v její působnosti.

Návrhy uhelné rady provádí podle svého rozhodnutí ministerstvo veřejných prací v dohodě s ostatními ministry, pokud jsou zúčastněna.

§ 14.

Uhelné radě náleží:

1. Navrhovati všeobecné zásady hospodaření uhlím a dohlížeti na provádění jejích;

2. navrhovati všeobecné dodávací podmínky pro uhlí za šetření zásady, že spotřebitel může obdržeti uhlí přímo za cenu úředně stanovenou;

3. navrhovati zásady pro spotřebu samozásobitelův a pro vlastní spotřebu dolů;

4. navrhovati výši těžby a odbytiště jednotlivých dolů i dolových okrsků;

5. navrhovati zásady pro přípustný maximální zisk obchodu a pro vyloučení hospodářsky zbytečného meziobchodu;

6. navrhovati podmínky a rozsah vývozu a rozvrh kontingentů vývozního uhlí na jednotlivé revíry nebo skupiny závodů;

7. podávati návrhy o úpravě dovozu uhlí z ciziny;

8. podávati návrhy o zásobení jednotlivých spotřebitelův uhlí nebo jejich skupin;

9. navrhovati ceny uhlí loko závod a přírážky k nim;

10. podávati posudky podle vyzvání ministerstva veřejných prací;

11. vyřizovati i jiné věci, jež jí budou ministerstvem veřejných prací přikázány.

§ 15.

Ministr veřejných prací zřídí v dohodě s ministrem průmyslu, obchodu a živností po slyšení zájemníků při uhelných inspektorátech odborné výbory, jimž předsedá uhelný inspektor neb jeho zástupce.

Výbor tento čítá 3 zástupce uhelných podnikatelů, 2 zástupce hornických dělníků, 1 zástupce hornických zřízenců, 1 zástupce obchodníků uhlím, 2 zástupce průmyslu, 1 zástupce drah a po jednom zástupci živností, zemědělství a spotřebitelů otopného uhlí a zove se uhelným výborem.

Do výboru může býti vyslán zástupce finanční správy s poradním hlasem.

§ 16.

Členy uhelného výboru jmenuje ministr veřejných prací v dohodě s ministrem průmyslu, obchodu a živností, vyžádav si návrhy revírní rady dotčeného okresu a příslušných zájmových korporací a organizací.

Zástupce drah jmenuje ministr železnic, zástupce finanční správy ministr financí.

§ 17.

Uhelný výbor podává ministerstvu veřejných prací a uhelné radě návrhy a posudky se stanoviska poměrů svého revíru.

§ 18.

Úřad člena uhelného výboru je čestný a trvá 3 roky.

Za každého člena jmenuje se způsobem určeným v § 16 náhradník, jenž člena zastupuje, zašlo-li jej něco.

Členové a povolání náhradníci mají právo na hotové výlohy a odměnu stanovenou ministerstvem veřejných prací.

Uhelné výbory konají porady pravidelně, nejméně jednou čtvrtletně.

§ 19.

Kancelářské práce uhelného výboru obstarává kancelář uhelného inspektorátu, jenž opatřuje též archiv a dá k dispozici potřebné místnosti.

§ 20.

Organisace uhelných výborů upraví se nařízením.

§ 21.

Výlohy uhelných výborů hradí ministerstvo veřejných prací způsobem, stanoveným v § 10, odst. 3.

§ 22.

Ministr veřejných prací může v dohodě s ministrem průmyslu, obchodu a živností, vyslechnuv zájemníky, zrušiti uhelné výbory.

§ 23.

Ministr veřejných prací může v dohodě s ministrem financí a ministrem průmyslu, obchodu a živností, vyslechnuv uhelnou radu a organisace zájemníků, pověřiti hospodářstvím uhelným společností rázu obchodního, na kterých se může stát zúčastniti.

Právní poměry a působnost těchto společností upraví se nařízením.

§ 24.

Státní dozor v uhelné radě obstarávají komisaři, stanovení ministrem veřejných prací, kteří zúčastní se veškerých schůzí plného sboru předsednictva i výborů. Jsou oprávněni v těchto schůzích kdykoliv promluvit a činiti návrhy, o nichž se učiní usnesení. Jsou dále oprávněni odložití provedení usnesení uhelné rady až do doby, kdy ministerstvo veřejných prací rozhodne. Vládní komisaři mají právo nahlížeti do všech knih, záznamův a spisů uhelné rady a požadovati vysvětlení, jež uznají za nutná.

Zástupci ministerstva financí a ministerstva průmyslu, obchodu a živností jsou oprávněni ve schůzích plného sboru účastniti se jednání jako poradci a zastávají stanovisko svých odborových ministerstev.

§ 25.

Podnikatelé dolů a jiných výroben paliva, obchodníci uhlím, spotřebitelé uhlí a jejich sdru-

žení jsou povinni ministerstvu veřejných prací podávati výkazy, kterých potřebuje pro správu uhelného hospodářství.

§ 26.

Kdo se zúmyslně proviní proti ustanovením tohoto zákona, vyjímajíc ustanovení o uhelné dávce, nebo proti správním nařízením ministerstva veřejných prací, jež byla k němu vydána a veřejně vyhlášena neb účastníkům zvláště dodána, potrestán bude pokutou do 50.000 Kč.

Trestní stíhání děje se k návrhu rady uhelné, uhelných inspektorů nebo ministra veřejných prací řádnými soudy.

§ 27.

Podnikatelé dolů ručí za pokuty, uložené jejich správčům a jiným zaměstnancům i příslušníkům jejich rodin podle § 26, a za náklady trestního řízení při nedobytnosti. Stalo-li se však provinění dokazatelně bez vědomí podnikatele dolu, neručí tento za zřízence. Ručení však nastává, lze-li podnikateli dokázati nedbalost při výběru zmíněných osob, dozoru na ně, nebo vzešel-li z těchto přečinů podnikateli prospěch.

§ 28.

Proti majitelům dolů, kteří se vzpečují prováděti nařízení o úpravě a zlepšení provozu, nastoupí se dohucovacími prostředky podle ob. hor. zák., po případě odnětím práva dolovacího.

§ 29.

Peněžité pokuty podle § 26 připadají státní pokladně.

Nedobytné pokuty promění se v trest vězení.

§ 30.

Trestnost při proviněních podle § 26 promlčuje se v jednom roce ode dne, kdy provinění bylo dokonáno.

§ 31.

Proti tomu, kdo se vzpečuje podati výkazy, k nimž je povinen podle § 25, může okresní politická správa, na Slovensku a v Příkarpatské Rusi vrchnost administrativní, vyřknouti pořádkové tresty až do 10.000 Kč. Těmito tresty neruší se řízení trestní podle §§ 26 až 28.

Část II.

Uhelná dávka.

§ 32.

Z vytěženého uhlí jest podnikatel dolu povinen odvésti finanční pokladně 30% (procent) ceny stanovené podle § 5 způsobem určeným v prováděcím nařízení.

Povinnost k zapravení této dávky vzniká vypravením uhlí z dolu neb užitím jeho uvnitř důlního podniku k účelům jiným, než uvedeným v § 34.

§ 33.

Bylo-li uhlí odevzdáno na dole provozované koksovňě, briketovně, bulctárně nebo jiné provozovně pro další zpracování (zhodnocení), zapravuje se uhelná dávka zpravidla z vyrobeného paliva, při čemž povinnost k zaplacení dávky vzniká vypravením paliva ze závodu.

Byla-li však dávka z uhlí, užitého k dalšímu zpracování, vyšší než dávka vypadající z vyrobeného paliva, může ministerstvo financí naříditi, že se dávka odvádí z uhlí před jeho zpracováním, a že podnikatel je povinen učinit opatření potřebná ke zjišťování množství tohoto uhlí.

Bylo-li uhlí převezeno ke zpracování podle odst. 1 na jiný závod, jest zaplatiti uhelnou dávku podle § 32, odst. 2.

§ 34.

Uhelná dávka se neodvádí za podmínek stanovených prováděcím nařízením:

1. z uhlí, které se spotřebuje uvnitř důlního podniku k dobývání, třídění a nakládání uhlí;

2. z uhlí, které správa dolu z vlastní těžby a zdarma nebo nejvýše za režijní ceny poskytuje zřízencům a osazenstvu dolů pro jejich vlastní domácí potřebu k otopu.

§ 35.

Z uhlí dovezeného z ciziny vybírá se náhradní dávka v částce, kterou stanoví čas od času ministr financí v dohodě s ministrem veřejných prací a s ministrem průmyslu, obchodu a živností se zřetelem k dávce z těžby uhlí domácího.

Tato dávka nevybírání se:

1. z uhlí cizozemského, které se územím státním proveze, nebo které se dříve, než se dávka stala splatnou, do ciziny vrátí;

2. z uhlí, které z ciziny s sebou vezou lokomotivy nebo parní lodi pro pohon vlastní.

Způsob, kterým se tato dávka zapravuje, stanoví se prováděcím nařízením.

§ 36.

Náhradní dávku z uhlí cizozemského jest povinen platiti, kdo uhlí přijal, a není-li uhlí poukázáno určitému příjemci, nebo nebylo-li jím přijato, ten, kdo je do tuzemska dopravil.

Povinnost k zapravení dávky vzniká dopravením uhlí přes celní hranice a dávka jest splatna před jeho vypravením z úředního celního řízení.

§ 37.

Ministr financí se zmocňuje, by ohledně dovozu uhlí ze států, které také vybírají veřejné dávky z uhlí, sjednal v dohodě s ministrem veřejných prací a s ministrem průmyslu, obchodu a živností úmluvy, jimiž by se zabránilo dvojitému zatížení uhlí.

§ 38.

Kdo v den, kdy zákon tento nabyt účinnosti, má zásoby uhlí (§ 2) v množství větším než 100 q, jest povinen zapraviti dodatečnou dávku podle ustanovení prováděcího nařízení.

Též dávce podléhá uhlí, které se v den, kdy zákon nabyt účinnosti, nachází v dopravě, a dávku platiti povinen jest příjemce.

Uhlí cizozemské jest z dodatečné dávky vyňato, pokud nestanoví jinak ministr financí.

Dávka vyměřuje se z 1 q částkou 3 Kč při uhlí hnědém, 6 Kč při uhlí kamenném a 8 Kč při koksu, kaumacitu, bulctách a briketách.

§ 39.

Daň z uhlí, vybíraná v území přivtěleném z říše německé ke státu československému, pozbývá platnosti dnem, kdy tento zákon nabude účinnosti.

§ 40.

Nezapravené částky uhelné dávky se vymáhají jako přímé daně.

O promlčení platí ustanovení zákona ze dne 18. března 1878, č. 31 ř. z.

§ 41.

Kdo v tuzemsku uhlí těží, kdo uhlí na samostatných aneb na dole provozovaných závodech zpracuje (zhodnocuje), kdo uhlí spotřebuje v živnostenském podniku v množství, které přesahuje určitou výměru, stanovenou v prováděcím nařízení, nebo kdo obchoduje uhlím ve velkém, t. j. na vagony a povozy, jest povinen tento podnik, jakož i každou pozdější změnu ohlásiti finančnímu úřadu podle prováděcího nařízení.

§ 42.

Podniky, na něž se vztahuje povinnost ohlašovací, stanovená v § 41, podléhají důchodkovému dozoru.

Zřízenci, pověřeni tímto dozorem, jsou oprávněni vstupovati do podniku ve dne kdykoliv a v jinou dobu, když jest podnik v činnosti, prodávati tam po dobu jednání úředního, kontrolovati úkony podléhající dávce, požadovati od podnikatele neb jeho zástupce vysvětlivky o veškerých okolnostech, které se týkají dávky, neb ohlašovací povinnosti (§§ 32—36, 41 a 44—46), nahližeti do nařízených zápisů a jejich dokladů, činiti

si z nich výpisy a žádati, aby jim byly na stvrzenku vydány. Důchodkový dozor obmezuje se na ony části podniků, které mají význam pro uhelnou dávku.

§ 43.

K důlnímu podniku nebo dolu počítají se podle tohoto zákona veškeré budovy, zařízení a prostory, určené k dobývání, třídění, zhodnocení a nakládání uhlí.

§ 44.

Důlní podnikatelé, dále kdož uhlí zpracují (zhodnocují), dále kdož v živnostenských podnicích uhlí spotřebují a kdož uhlím ve velkém obchodu, jsou povinni zaznamenávat podle ustanovení prováděcího nařízení těžbu, výrobu, příjem, spotřebu a odbyť uhlí.

Záznamy tyto musí býti chovány po dobu 3 let pro potřebu finančních úřadů.

§ 45.

Veřejné dopravní podniky jsou povinny dodávat podle ustanovení prováděcího nařízení finančnímu úřadu výkazy o dopravě uhlí (§ 2).

§ 46.

Podnikatelé dolů jsou povinni vydat odběratelům o uhlí, které jim odevzdávají jinak, nežli prostřednictvím veřejných dopravních podniků, zvláštní stvrzenku podle ustanovení prováděcího nařízení.

Ti, kdož uhlí takové dopravují, jsou povinni finančním orgánům na požádání při dopravě těmito stvrzenkami se vykáhati.

Uhlí, stvrzenkou nekryté, propadá ve prospěch státu.

§ 47.

Byl-li podnikatel dolu pro zkrácení dávky z uhlí pokutován, může finanční úřad podle ustanovení prováděcího nařízení zostřít ustanovení §§ 42, 44 a 46 a zavést na útraty podnikatelovy stálý důchodkový dozor.

§ 48.

Přestupky ustanovení týkajících se uhelné dávky se stíhají podle důchodkového trestního zákona s tou změnou, že částka, kterou lze uložit za pokutu nebo za upuštění od právního řízení, činí nejméně 100 Kč, při důchodkovém zkrácení 1000 Kč a v obou případech nejvýše 200.000 Kč.

§ 49.

Trestnost důchodkových přestupků promlčuje se ve 3 letech.

§ 50.

Stejným trestům (§ 48) podléhají zřizenci dopravních podniků, kteří v mezích své působnosti opomenuli učinit ohlášení, uložené těmito podni-

kům podle § 45, nebo kteří tak učinili v podstatných směrech neúplně nebo nesprávně, nebo kteří porušením svých povinností ohlášení toto zcela nebo z části znemožnili.

Část III.

Závěrečná ustanovení.

§ 51.

Zákon tento nabývá účinnosti dnem 1. května 1920 pokud se týče uhelné dávky, v ostatních částech dnem, jejž určí ministr veřejných prací zvláštním nařízením.

§ 52.

Ministrům veřejných prací, financí, průmyslu, obchodu a živností se ukládá, aby tento zákon provedli v dohodě se zúčastněnými ministry.

T. G. Masaryk v. r.

Tusar v. r.

Hampel v. r.

Sonnátig v. r.

Dr. Heidler v. r.

Čís. 261.

Nařízení vlády republiky Československé ze dne 26. dubna 1920,

jmž se provádí zákon ze dne 9. dubna 1920, č. 260 Sb. z. a n., o úpravě uhelného hospodářství, v částech II. a III. o uhelné dávce (§§ 32—52).

K §u 32 zák.

§ 1.

Dávka uhelná dle §u 32 zák. (dávka z těžby uhlí) zapravuje se zpravidla najednou za veškeré, v jednom kalendářním měsíci provedené poplatné úkony a je splatna do konce příštího měsíce.

Dávku lze zapravovati některým z těchto způsobů:

1. složením příslušné částky peněz u berního úřadu, jehož příslušnost se řídí dle místa důlního podniku; současně nutno přeložití trojmo přihlášku k zapravení dávky, obsahující jméno podnikatele, dozorcí úřad (§ 22), měsíc, za který se dávka zapravuje, seznam dolů, jichž se dávka týká, s uláním dávky na jednotlivé doly připadající a úhrnou výši zapravené dávky.

Finanční úřad I. stol. může podnikateli více dolů udělit povolení, aby směl zapravovati dávku společně u jednoho berního úřadu, i když tyto doly jsou v obvodu různých berních okresů.

Berní úřad potvrdí na přeložených přihláškách příjem dávky, jednu přihlášku si ponechá, druhou vrátí straně jako platební stvrzenku a třetí předá dozorcímu úřadu (§ 22).